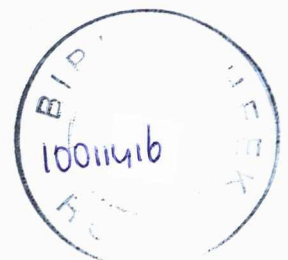

RAAP-NOTITIE 966

Achterwei te Oudega
Gemeente Smallingerland
Archeologisch vooronderzoek (verkennende fase)

Colofon

Opdrachtgever: Dhr. F. Reitsma

Titel: Achterwei te Oudega, gemeente Smallingerland; archeologisch vooronderzoek
(verkennde fase)

Status: eindversie

Datum: december 2004

Auteur: dr. J.J. Hekman

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2004\SMOA\N0966-SMOA.doc

Projectcode: SMOA

Projectleider: dr. J.J. Hekman

Projectmedewerker: D. van den Berg

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: niet van toepassing

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2004

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Dhr. F. Reitsma
- *aanleiding onderzoek*: bouwplannen
- *datum uitvoering veldwerk*: 17 december 2004

Locatiegegevens

- *plangebied*: is gelegen aan de Achterwei te Oudega tussen huisnummers 25 en 27
- *plaats*: Oudega
- *gemeente*: Smallingerland
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 11B
- *plangebied in gebruik als*: weide
- *oppervlakte plangebied*: ca. 0,45 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 196.150/571.375

Onderzoeksvragen

Is de bodemopbouw zodanig dat er een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra (FAMKE; Provincie Fryslân, 2002) is de archeologische verwachting voor de periode Steentijd t/m Vroege Bronstijd hoog en voor de periode Midden Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen laag.

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem)*
  - in plangebied: geen
  - in de directe nabijheid (< 300 m): aan de zuidkant grenst het plangebied aan een terrein van hoge archeologische waarde (CMA-code 11B-042; Monumentnummer 15032). Het betreft de oude dorpskern van Oudega (Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd). Binnen dit terrein en ten zuiden van het plangebied ligt nog een vindplaats (ARCHIS-waarnemingsnummer 39994). Ter plaatse zijn in 1955 bij afgravingswerkzaamheden 6 met lange turven opgezette putten aangetroffen met in de basis scherfmateriaal.

Bodemkundige gegevens

De bodem bestaat volgens de Bodemkaart (Stiboka, 1976) uit laarpodzolgronden met lemig fijn zand (code: cHn21).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: min of meer regelmatig verdeeld over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor met een diameter 2 cm
- *totaal aantal boringen*: 2
- *minimaal geboorde diepte*: 0,7 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 0,8 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: op standaardformulieren, onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlinten

Booronderzoek: resultaten

De laagopeenvolging in het plangebied is van boven naar beneden als volgt: de afdekkende laag bestaat uit een gemiddeld 0,2 m dikke bouwvoor (donkerbruingrijs tot bruingrijs, matig fijn, zwak siltig, humeus zand). Hieronder ligt een circa 0,35 m dikke laag zand (donkergrijsbruin, matig fijn en humeus). Dit is geïnterpreteerd als een verstoorde laag. Daaronder ligt scherp begrensd geel, matig fijn, zwak siltig zand (dekzand). In de top van het dekzand is geen bodemvorming (podzolering) waargenomen.

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor en een verstoorde zandlaag op dekzand. In de top van het dekzand is geen bodemvorming (podzolering) waargenomen. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren opgemerkt. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van (grotere) archeologische nederzettingen.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het booronderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de hierboven gepresenteerde bevindingen en aanbevelingen kan contact opgenomen worden met de provinciaal archeoloog van Fryslân (dr. G.J. de Langen).

Contactpersonen

- *overheid*: dr. G.J. de Langen, provinciaal archeoloog Fryslân, tel. 058-2925487.
- *RAAP*: dr. J.J. Hekman, projectleider, tel. 0512-589140.

Literatuur

- Brinkkemper, O., e.a. (redactie)**, 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Provincie Fryslân**, 2002. *Cultuurhistorische Kaart Fryslân. Digitale informatie over cultuurhistorie: aardkunde, archeologie (FAMKE), historische geografie, bouwhistorie. Cd-rom, versie 1.0*. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Stiboka**, 1976. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 11 West Heerenveen*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie**, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

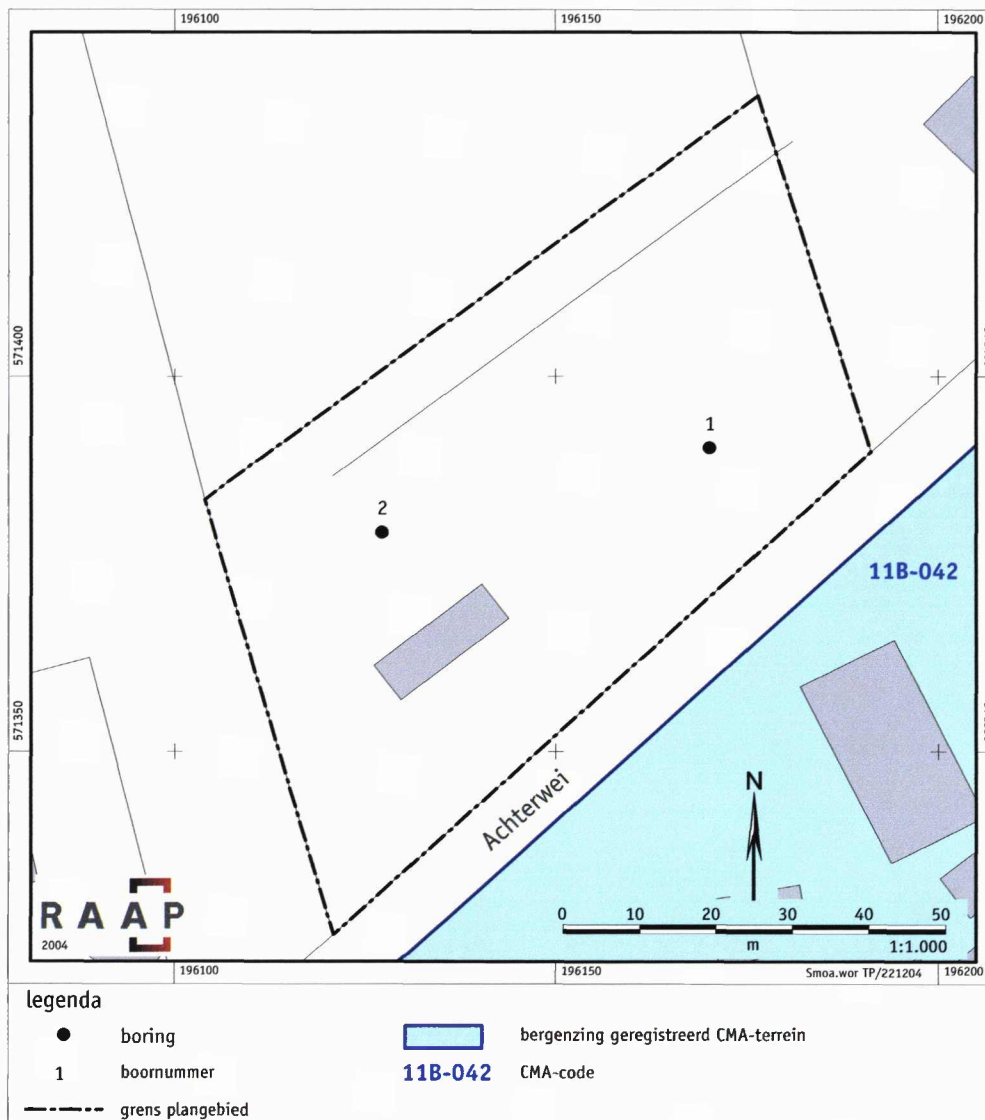
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Periode	Datering
Nieuwe tijd	1500 - heden
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor - 450 na Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300 - 2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800 - 4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000 - 8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.